

**Zarządzenie Dyrektora SP ZOZ w Kolbuszowej nr 18 / 2024 z dnia 5 sierpnia 2024r.
w sprawie Standardów Ochrony Małoletnich**

w związku z treścią Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich

§ 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich (SOM) obowiązującą cały personel SP ZOZ w Kolbuszowej w najszerszym rozumieniu (w tym m.in. również pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy) i określają:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim pacjentem a personelem placówki, w tym w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich,
- 2) zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego,
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”,
- 4) zasady przeglądu i aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich,
- 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tych czynności,
- 6) zasady i sposoby udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów ochrony małoletnich (SOM),
- 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia,
- 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego,
- 9) zasady ustalenia planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,
- 10) zasady rekrutacji personelu mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa małoletnich.

II. Celem wprowadzenia SOM jest zapewnienie dzieciom ochrony przed krzywdzeniem i ustalenie procedur udzielania im wsparcia, zapewnienie wszystkim pracownikom niezbędnych informacji i kompetencji, aby umożliwić im wywiązanie się z obowiązków w zakresie dbałości o dobro dziecka i ochrony dzieci przed przemocą oraz zapewnienie dzieciom oraz ich rodzicom lub opiekunom niezbędnych informacji na temat zasad obowiązujących w podmiocie oraz możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia.

§ 2

1. Wyznaczam Koordynatora ds. Ochrony Małoletnich w osobie Danuty Dębiec tel. 607 218 100, e-mail: danuta.debiec@szpital.kolbuszowa.pl odpowiedzialnego w szczególności za:

- przygotowanie personelu SPZOZ w Kolbuszowej do stosowania standardów i odpowiednie udokumentowanie powyższego
- monitorowanie i nadzór nad prawidłowym stosowaniem SOM w tym m.in. w zakresie podejmowania interwencji oraz podejmowanie działań korygujących w razie stwierdzonych naruszeń oraz prawidłowym udostępnianiem SOM w szczególności małoletnim, rodzicom i opiekunom,
- prawidłowe ewidencjonowanie i archiwizowanie zgłoszeń podejrzenia lub zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich pacjentów oraz podjętych interwencji,
- okresowe przeglądy, aktualizację w tym proces ulepszania opracowanych standardów w tym aktualizację co najmniej raz na dwa lata lecz pierwszy raz nie później niż 31 marca 2025r.
- przygotowywanie raportów na temat funkcjonowania SOM w SP ZOZ w Kolbuszowej.

2. Zobowiązuję Koordynatora do sporządzania i przedkładania Dyrektorowi SP ZOZ w Kolbuszowej, w sierpniu każdego kolejnego roku, z tym że pierwszy raz w sierpniu 2025r. raportu na temat funkcjonowania SOM w SP ZOZ w Kolbuszowej, w tym znajomości i przestrzegania SOM przez personel oraz rodzaju i ilości zgłaszanych interwencji zawierającego również propozycje zmian SOM.

§ 3

1. Kierownicy, Przełożeni są odpowiedzialni za monitorowanie i nadzór nad prawidłowym stosowaniem SOM w swoich Komórka Organizacyjnych a także za zgłaszanie propozycji ulepszeń SOM i działań korygujących. W ww. zakresie obowiązuje pełna współpraca z Koordynatorem.
2. Każda osoba powinna zgłaszać incydenty naruszania SOM oraz propozycję zmian do SOM mające na celu ich doskonalenie. Powyższe zgłoszenia należy kierować do Przełożonego lub ww. Koordynatora.
3. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany SOM oraz informacje o incydentach związanych z naruszeniem SOM Koordynator przekazuje Dyrektorowi SP ZOZ.
4. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Dyrektor SP ZOZ zarządzeniem po zaopiniowaniu przez Komisję Etyki SP ZOZ w Kolbuszowej.

§ 4

1. Wprowadzam następujące Standardy Ochrony Małoletnich wynikające z załącznika nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

2. Wersja Skrócona obowiązujących SOM, przeznaczona dla małoletnich, została zawarta w zał. nr 2 do niniejszego Zarządzenia

§ 5

1. Udostępnienie SOM w wersji pełnej i skróconej nastąpi na stronie internetowej SP ZOZ w Kolbuszowej, stronie intranetowej SP ZOZ w Kolbuszowej w zakładce (pod przyciskiem) „SOM” a na tablicach ogłoszeń w Poradniach oraz Szpitalu SP ZOZ w Kolbuszowej zostaną wskazane informacje o sposobie udostępniania SOM w wersji wydrukowanej; wersja drukowana SOM będzie udostępniana w szczególności w Rejestracjach oraz w Izbie Przyjęć Szpitala.
 2. Zobowiązuje personel do korzystania ze wzorów dokumentów przewidzianych w SOM w szczególności w zakresie interwencji w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletnich:
 - zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa do Policji/Prokuratury
 - wniosku o wgląd w sytuację dziecka do Sądu Rodzinnego
 - formularz Niebieskiej Karty – część A do Zespołu Interdyscyplinarnego ds przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 3. Zobowiązuję Kierowników Jednostek i Komórek Organizacyjnych SP ZOZ w Kolbuszowej do zapoznania podległego personelu z niniejszym zarządzeniem wraz z załącznikami. Zobowiązuje wszystkich ww. Kierowników do przedłożenia pisemnych oświadczeń podległych pracowników o zapoznaniu się z SOM i zobowiązaniu do stosowania SOM wraz z załącznikami.
 4. Zobowiązuje wszystkich ww. Kierowników lub osoby przez nich oddelegowane do udziału w szkoleniach dotyczących SOM.
 5. Zobowiązuję Kierownika Działu Kadr do nadzoru nad czynnościami podległych pracowników w zakresie -zapoznawania nowozatrudnianego personelu ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w SP ZOZ w Kolbuszowej i odbierania oświadczeń w tym zakresie oraz zobowiązania do przestrzegania SOM - wg wzoru z załącznik nr 5 do SOM. W zakresie obowiązków dotyczących procesu rekrutacji obowiązuje zarządzenie dnia 14 lutego 2024r. Nr 7/2024 oraz SOM w pkt 10 z tym że należy stosować wzory oświadczeń o niekaralności wg wzoru z załącznika nr 6 do SOM. *(dotyczy personelu w najszerszym rozumieniu)* Ww. oświadczenia należy włączyć do akt osobowych pracownika/ dołączyć do umowy cywilnoprawnej. Brak zgody na podpisanie ww. oświadczeń uniemożliwia nawiązanie stosunku prawnego.
5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 18 / 2024 z dnia 5 sierpnia 2024r.
w sprawie Standardów Ochrony Małoletnich**

1. SP ZOZ w Kolbuszowej wprowadza, stosuje i udoskonala SOM, w tym ww. zasady bezpiecznej rekrutacji personelu.
2. SP ZOZ w Kolbuszowej edukuje personel, monitoruje jego działania w zakresie stosowania SOM.
3. Edukacja personelu SP ZOZ w Kolbuszowej na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i pomocy im w sytuacjach zagrożenia oraz wyznaczenie osób odpowiedzialnych pozwala na:
 - lepsze rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich,
 - stosowania adekwatnych do sytuacji procedur interwencji faktycznej i prawnej w przypadku podejrzeń krzywdzenia.

1) ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM PLACÓWKI ORAZ ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNI

DOBRE PRAKTYKI

Małoletni pacjenci mają prawo, aby rodzice/opiekunowie towarzyszyli mu podczas leczenia i korzystania ze świadczeń medycznych zawsze, gdy tego potrzebuje.

W kontakcie z małoletnim pacjentem i jego rodzicami lub opiekunami należy zachować:

- życzliwość, empatię i szacunek
- wrażliwość kulturową
- postawę nieoceniającą.

PRAWO DO INFORMACJI (kontakt bezpośredni z małoletnim pacjentem)

1. Przedstaw się i powiedz kim jesteś.
2. Przekazuj informacje w sposób dostosowany do jego wieku, przy użyciu prostego języka. Informuj o tym, co robisz i co się z nim dzieje lub będzie dziać. Sprawdzaj, czy małoletni pacjent rozumie sytuację oraz skutki działań medycznych lub terapeutycznych.
3. Upewnij się, że małoletni pacjent wie o możliwości zadawania pytań osobom z personelu.
4. W komunikacji z małoletnim pacjentem zachowaj uczciwość, tzn. mów prawdę i zwracaj uwagę innym członkom personelu na potrzebę mówienia prawdy. Zawsze uwzględniaj kontekst (wiek, sytuację w której się znajduje i poziom rozwoju pacjenta).
5. Korzystaj z alternatywnych form komunikacji z pacjentem, które tego potrzebuje.

ZAPEWNIENIE MAŁOLETNIM PACJENTOM SPRAWCZOŚCI

1. Zwracaj się do małego pacjenta po imieniu w formie preferowanej przez niego.
2. Pamiętaj, że to pacjent jest podmiotem Twoich działań. Nie rozmawiaj z rodzicem/opiekunem w taki sposób, jakby mały pacjent był nieobecny podczas rozmowy.
3. W miarę możliwości konsultuj z pacjentem kwestie pozamedyczne, jeśli wiesz, że danie jemu wyboru nie będzie miało wpływu na jakość leczenia i przedstawiaj mu opcje do wyboru.
4. Uszanuj prawo małego pacjenta do zmiany nastroju, zmiany zdania, oraz potrzebę oswojenia się z nową sytuacją i miejscem.

POSZANOWANIE INTYMNOŚCI

1. Podczas badania medycznego odsłaniaj ciało pacjenta partiami. W trakcie badania małego pacjenta powinien mu towarzyszyć rodzic/opiekun lub inna osoba z personelu.
2. Kontakt fizyczny z małym pacjentem, który jest niezwiązany z udzielaniem świadczenia medycznego, może odbywać się wyłącznie za jego zgodą i zgodnie z jego potrzebą. Zanim przytulisz, pogłaszczesz, czy weźmiesz dziecko na kolana, aby np. je pocieszyć lub uspokoić, zapytaj je, czy tego potrzebuje.
3. Szanuj potrzeby hospitalizowanego pacjenta, w tym prawo do odpoczynku, np. snu, ciszy nocnej, przyciemnionych światła w nocy.

WSPÓŁPRACA Z OPIEKUNAMI

1. Informuj małego pacjenta i opiekunów o zasadach obowiązujących w placówce. Podkreślaj znaczenie ich przestrzegania dla minimalizowania dyskomfortu wszystkich pacjentów. Zachęcaj do czytania informacji.
2. Zadbaj o to, aby rodzic/opiekun był informowany o bieżącej sytuacji medycznej pacjenta.
3. Współpracuj z opiekunami w procesie przygotowania i uspokojenia pacjenta; spytaj co pacjent lubi, na co reaguje niekorzystnie, a na co pozytywnie.

OCHRONA PRZED KRZYWDZENIEM

1. Jeśli widzisz lub podejrzewasz że małowiemu pacjentowi dzieje się krzywda, reaguj.
2. W sytuacji, gdy opiekun lub inna osoba z personelu straszy pacjenta, udziela mu nieprawdziwych informacji, bagatelizuje jego potrzeby i odczucia, zareaguj i przypomnij o zasadach komunikacji.
3. Jeżeli coś w zachowaniu małego pacjenta lub rodzica/opiekuna budzi twój niepokój, poproś inną osobę z personelu o obecność podczas badania/wizyty.
4. Zwróć uwagę na to, aby na terenie placówki przebywały wyłącznie osoby uprawnione.

ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNIEGO

1. Nie naruszaj prawa pacjenta do intymności i prywatności. Nie ujawniaj danych osobowych ani wrażliwych.
2. Nie omawiaj sytuacji pacjenta ponad jego głowę, ignorując jego obecność.
3. Nie ograniczaj możliwości pobytu opiekuna przy małoletnim pacjencie. Nie lekceważ tego, że opiekun dobrze zna dziecko, jego potrzeby i upodobania.
4. Nie strasz pacjenta i nie szantażuj w celu nakłonienia do współpracy.
5. Nie naruszaj integralności fizycznej dziecka (nie szturchaj, nie popychaj)
6. Nie ignoruj i nie bagatelizuj odczuć pacjenta, np. strachu, lęku przed bólem, niepewności co do nowej sytuacji.
7. Nie mów nieprawdy, np. twierdząc, że nie będzie bolało, kiedy wiesz że może boleć.
8. Nie wyciągaj pochopnych wniosków o pacjencie i rodzinie, jeśli nie są uzasadnione profesjonalną wiedzą i oceną
9. Nie zakładaj, że pacjent i jego opiekunowie wiedzą, jak działa placówka i jakie zasady w niej obowiązują.
10. Nie dopuszczaj do sytuacji, w których pacjent i jego opiekunowie czują się dyskryminowani lub otrzymują niższy standard opieki.
11. Nie krzycz, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj pacjenta, ani jego opiekunów.

2) ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

3) PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE:

- ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO,
- ZAWIADOMIEŃ DO SĄDU OPIEKUŃCZEGO
- WSZCZYNIANIE PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY”

7) OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ O ZDARZENIACH ZAGRAŻAJĄCYCH MAŁOLETNIEMU I UDZIELENIE MU WSPARCIA

8) SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

W SP ZOZ w Kolbuszowej funkcjonują następujące zasady i procedury zgłaszania podejrzenia lub zagrożenia bezpieczeństwa dziecka, w tym następujące zasady i rodzaje podejmowanych interwencji w ww. sytuacjach.

Każda osoba będąca członkiem personelu SP ZOZ w Kolbuszowej w szczególności pracownicy działalności podstawowej (w tym oprócz osób zatrudnionych na dowolnej podstawie prawnej również praktykanci, stażyści, studenci, wolontariusze itp.) jest uprawniona i zobowiązana do reagowania w sposób przewidziany w poniższej procedurze w przypadku zgłoszenia lub podejrzenia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka – pacjenta, w tym do przyjęcia zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.

Fakt zidentyfikowania objawów krzywdzenia dziecka – pacjenta podlega odnotowaniu w dokumentacji medycznej a lekarze bezpłatnie wystawiają bezpłatne zaświadczenia lekarskie w przedmiocie rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie. Naruszenie obowiązku reagowania na zagrożenie bezpieczeństwa lub dobra dziecka może być uznane za ciężkie naruszenie obowiązku przez osobę z personelu.

Krzywdzenie dziecka może przybierać różne formy. Na potrzeby niniejszego dokumentu, upraszczając, przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:

- 1) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka, np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem;
- 2) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
- 3) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).

Krzywdzenie dziecka to każde zachowanie względem dziecka, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju.

Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

- *Przemoc fizyczna wobec dziecka. Jest to działanie bądź zaniechanie wskutek którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest na nią potencjalnie zagrożone. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemoc fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.*
- *Przemoc psychiczna wobec dziecka. Jest to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:*
 - *niedostępność emocjonalną,*
 - *zaniedbywanie emocjonalne,*
 - *relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,*
 - *nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem*
 - *niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka,*
 - *niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między dzieckiem a osobą odpowiedzialną,*
 - *nieodpowiednią socjalizację, demoralizację,*
 - *sytuacje, w których dziecko jest świadkiem przemocy.*
- *Przemoc seksualna wobec dziecka (wykorzystywanie seksualne dziecka). Jest to angażowanie dziecka poprzez osobę dorosłą lub inne dziecko w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming - strategie nieseksualnego uwodzenia dziecka z*

intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie dziecka, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku dzieci mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inne dziecko) a wykorzystywanym (dziecko) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja siły, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego dzieci zalicza się wyzyskiwanie seksualne np. wykorzystanie dziecka lub jego wizerunku do tworzenia materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie tzw. CSAM (na przykład z wykorzystaniem oprogramowania). Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności dziecka na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych dzieci, jak i opiekunów tych dzieci, mogących paść ofiarą wyzysku.

- Zaniechywanie dziecka. Jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniechywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.
- Przemoc rówieśnicza (nękanie rówieśnicze, bullying). Przemoc rówieśnicza ma miejsce gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a sprawcy bądź grupa sprawców mają przewagę nad pokrzywdzonym. Obejmuje:
 - przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie, zastraszanie),
 - przemoc relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż),
 - przemoc fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),
 - przemoc materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów),
 - cyberprzemoc/przemoc elektroniczną (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpisy w serwisie społecznościowym, rozpowszechnianie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę za pośrednictwem Internetu bądź urządzeń telekomunikacyjnych),
 - wykorzystanie seksualne - dotykanie intymnych części ciała lub nakłanianie / zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
 - przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami).

W każdym przypadku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanego o krzywdzenie. W przypadku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, należy powiadomić opiekuna dziecka, a w sytuacji gdy osobą podejrzaną o krzywdzenie jest opiekun dziecka, należy powiadomić niekrzywdzącego opiekuna.

W przypadku podejrzenia, że opuszczenie przez dziecko placówki podmiotu leczniczego w towarzystwie rodzica lub opiekuna prawnego godzi w dobro dziecka, w tym zagraża jego bezpieczeństwu, należy uniemożliwić oddalenie się dziecka z ww. osobami, zawiadomić Policję (17 2275 310 lub telefony alarmowe: 112 lub 997) oraz organy pomocy społecznej (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie 17 744 57 59 a poza godzinami urzędowania : 691 162 010 – telefon interwencyjny)

Każda osoba z personelu mająca pewność lub podejrzenie że dochodzi do krzywdzenia dziecka niezwłocznie zgłasza ten fakt:

- bezpośrednio przełożonemu oraz
- koordynatorowi ds ochrony małoletnich,

oraz podejmuje następujące działania:

I. wypełnia część I karty interwencji – zał. nr 1 do SOM opisującego ustaloną sytuację, w tym wskazuje osobę pokrzywdzoną, dane jej rodziców lub opiekunów, dane podejrzanego o krzywdzenie,

a w zależności od okoliczności, w tym rodzaju niebezpieczeństwa, pilności sytuacji, podmiotu podejrzanego i pokrzywdzonego również

II. formułuje odpowiednie zawiadomienie kierując je:

A) do najbliższej jednostki Policji/ Prokuratury w celu powiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa – wg wzoru zał. nr 2 do SOM.

B) do Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w celu wszczęcia procedury Niebieskiej Karty – wg wzoru nr 3 do SOM – część A Niebieskiej Karty-

C) do Sądu Rejonowego w Kolbuszowej III Wydziału Rodzinnego i Opiekuńczego – wg wzoru nr 4 do SOM

W sytuacji gdy brak natychmiastowych działań nie spowodują niebezpieczeństwa szkody u małoletniego, osoba która wypełniła część I karty interwencji nie podejmuje dodatkowych czynności ale niezwłocznie informuje

- Koordynatora lub Przełożonego o konieczności niezwłocznego podjęcia dalszych działań wskazanych w SOP. Wówczas Koordynator lub Przełożony jest obowiązany do podjęcia dalszych działań w tym przesłania zawiadomienia do odpowiednich organów – korzystając z ww.

załączników nr 2, nr 3 lub nr 4 do SOM oraz wypełnienia części II i III karty interwencji, z tym że formularz Niebieskiej Karty – część A może być wypełniony i podpisany wyłącznie przez osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego

Niezależnie od powyższego Koordynator i Przełożony posiada własne uprawnienie i obowiązek do formułowania zawiadomień w sytuacji pozyskania informacji o niebezpieczeństwie krzywdzenia i zaistnienia krzywdzenia małoletniego.

W sytuacjach niejasnych lub wątpliwych osoba odpowiedzialna za interwencję, konsultuje się ze swoim przełożonym lub Koordynatorem. Nadto każda osoba z personelu, w tym również Przełożony i Koordynator może konsultować sprawę w tym zasadność i sposób interwencji z członkami Komisją Etyki.

Za prowadzenie prawidłowej interwencji odpowiada w granicach kompetencji:

- każda osoba z personelu która ustaliła podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie dziecka oraz jej przełożony,

- koordynator ds ochrony małoletnich który został zawiadomiony o podejrzeniu krzywdzenia lub krzywdzeniu dziecka

Zawiadomienia do odpowiednich organów dokonuje się korzystając ze wzorów stanowiących załączniki nr 2, 3 i 4 do SOM z tym że formularz Niebieskiej Karty – część A może być wypełniony i podpisany wyłącznie przez osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego

Schemat interwencji w przypadku potwierdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka:

I. poprzez użycie przemocy skutkującej uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub/i zagrażającą zdrowiu lub życiu dziecka:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
2. Powiadom rodzica/opiekuna dziecka chyba że jest podejrzany o krzywdzenie lub wiedzę o krzywdzeniu dziecka,
3. Zawiadom policję korzystając z numeru 112 lub 997 i złóż zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa wg wzoru nr 2 do SOP
4. Powiadom przełożonego i koordynatora,
5. Gdy podejrzany o krzywdzenie lub posiadanie wiedzy o krzywdzeniu jest rodzicem lub opiekunem dziecka dodatkowo:
 - wypełnij zawiadomienie Niebieskiej Karty – część A i prześlij je do Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej Kolbuszowa ul. Obrońców Pokoju 21a Tel. 17 22 71 133 wew. 104

formularz Niebieskiej Karty – część A może być wypełniony i podpisany wyłącznie przez osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego

W przypadku podejrzenia, że opuszczenie przez dziecko placówki podmiotu leczniczego w towarzystwie rodzica lub opiekuna prawnego godzi w dobro dziecka, w tym zagraża jego bezpieczeństwu, należy uniemożliwić oddalenie się dziecka z ww. osobami, niezwłocznie zawiadomić Policję (17 2275 310 lub telefony alarmowe: 112 lub 997) oraz organy pomocy społecznej (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie 17 744 57 59 a poza godzinami urzędowania : 691 162 010 – telefon interwencyjny)

II. poprzez inną formę krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby naruszającej jego nietykalność, godność lub inne dobra osobiste dziecka,
2. Zgłoś zdarzenie przełożonemu, koordynatorowi, a rodzicowi/opiekunowi dziecka – chyba że jest podejrzany o krzywdzenie lub wiedzę o krzywdzeniu dziecka,
3. Zwróć uwagę osobie, która przekracza granice dziecka na naganność zachowania i konieczność zgłoszenia zaistniałej sytuacji przełożonemu i koordynatorowi w celu podjęcia decyzji w zakresie dalszego powiadomienia odpowiednich służb.
4. Przełożony lub Koordynator – w razie potrzeby po konsultacji ze specjalistami (członkami Komisji Etyki) w tym w szczególności psychologiem, lekarzem POZ, pielęgniarką POZ lub innymi, podejmuje decyzje w przedmiocie dalszego powiadomienia:
 - sądu rodzinnego
 - w ramach Niebieskiej Karty - wypełnienie formularza A Niebieskiej Karty -***formularz Niebieskiej Karty – część A może być wypełniony i podpisany wyłącznie przez osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego-***
 - policji, prokuratury(wg wzorów nr 2,3 lub 4 do SOM)

W przypadku podejrzenia, że opuszczenie przez dziecko placówki podmiotu leczniczego w towarzystwie rodzica lub opiekuna prawnego godzi w dobro dziecka, w tym zagraża jego bezpieczeństwu, należy uniemożliwić oddalenie się dziecka z ww. osobami, niezwłocznie zawiadomić Policję (17 2275 310 lub telefony alarmowe: 112 lub 997) oraz organy pomocy społecznej (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie 17 744 57 59 a poza godzinami urzędowania : 691 162 010 – telefon interwencyjny)

III. poprzez zaniebywanie potrzeb życiowych dziecka, w sytuacji gdy zagrożenia jego nie stanowi przypadku przemocy domowej lub nie jest jasne, jak je zakwalifikować

należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka z wnioskiem o wgląd w sytuację dziecka (wzór – zał . 4 do SOM)

IV. w zakresie podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią czyli taką, która nie ukończyła 17 roku życia (przemoc rówieśnicza)

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
2. Zawiadom policję korzystając z numeru 112 lub 997,
3. Powiadom rodziców/opiekunów obojga dzieci,
4. Powiadom przełożonego i koordynatora ds. ochrony małoletnich,
5. Wystąp do sądu rodzinnego właściwego ze względu na zamieszkanie dziecka o wgląd w sytuację dziecka krzywdzącego – wzór zał. nr 4 do SOM

W przypadku, gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia, niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony członka personelu:

1. W sytuacji, gdy zachowanie było jednorazowe i o niewielkiej intensywności wkroczenia w dobra dziecka przełożony/inna osoba wskazana przez kierownictwo przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z członkiem personelu,
2. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, rekomenduje się rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia. Jeżeli członek Personelu, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez SPZOZ w Kolbuszowej lecz przez podmiot trzeci wówczas należy zarekomendować zawieszenie współpracy z tą osobą, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z organizacją lub instytucją współpracującą.
3. W przypadku znacznego naruszenia dobra dziecka przez członka personelu, osoba odpowiedzialna za standardy przeprowadza wewnętrzne postępowanie w celu wyjaśnienia zdarzenia, określa kroki zapobiegające wystąpieniu takich sytuacji w przyszłości (np. aktualizacja standardów, obowiązkowe szkolenie,) i nadzoruje ich realizację.
4. W przypadku nie zastosowania się Personelu do standardów pomimo ewidentnych objawów przemocy wobec dziecka należy podjąć działania mające na celu ukaranie pracownika oraz ponowne jego przeszkolenie.

Osoby wyznaczone do prowadzenia interwencji są przeszkolone w tym zakresie i mają wsparcie Przełożonego oraz Koordynatora i specjalistów- członków Komisji Etyki oraz lekarzy i pielęgniarek właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka lub rodzaj udzielanych świadczeń zdrowotnych, również przy okazji kontaktów ze służbami których rolą jest m.in. ochrony małoletnich oraz przy okazji podejmowania działań interwencyjnych.

Koordinator prowadzi rejestr przypadków zgłoszeń podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz podejmowanych interwencji w związku z podejrzeniem krzywdzenia małoletniego (przykładowy wzór rejestru przypadków zgłoszeń stanowi zał. Nr 7 do SOM) oraz zbiór kart interwencji (której wzór stanowi załącznik nr Nr 1 do SOM) i którą wypełniają osoby podejmujące kolejne czynności w ramach procedury interwencji. Nawet gdy osobą podejmującą interwencję nie jest Koordynator- karta interwencji przekazywana, rejestrowana i archiwizowana jest u Koordynatora.

Wszystkie dokumenty dotyczące incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywane są zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych.

Pracownicy SP ZOZ w Kolbuszowej posiadający informację o krzywdzeniu małoletniego są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane Dyrektorowi SP ZOZ, uprawnionym osobom oraz instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

4.

A) ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU PLACÓWKI DO STOSOWANIA SOM

B) ZASADY PRZYGOTOWANIA PERSONELU DO STOSOWANIA SOM

C) SPOSÓB DOKUMENTOWANIA CZYNNOŚCI PRZYGOTOWANIE PERSONELU PLACÓWKI DO STOSOWANIA SOM

D) ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI SOM

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu SPZOZ w Kolbuszowej do stosowania standardów i odpowiednie udokumentowanie zapoznania personelu ze SOM standardami jest **Koordinator ds. Ochrony Małoletnich.**(Wzór oświadczenia pracowników dotyczący zapoznania się ze SOM stanowi załącznik nr 5 do SOM)

2. Koordynator jest odpowiedzialny również za:

- prawidłowe ewidencjonowanie i archiwizowanie zgłoszeń podejrzenia lub zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich pacjentów oraz podjętych interwencji,
- prawidłowe podejmowanie interwencji,
- okresowe przeglądy i aktualizację opracowanych standardów, (co najmniej raz na dwa lata lecz pierwszy raz nie później niż 31 marca 2025r.) we współpracy z Komisją Etyki m.in. na bazie zgłoszeń członków personelu, prowadzonych ankiet i analizy przypadków interwencji oraz incydentów naruszenia SOM,
- za edukację i przygotowanie personelu do stosowania standardów i udokumentowania tych czynności
- monitorowanie i nadzór nad prawidłowym stosowaniem SOM i wprowadzaniem działań korygujących w razie stwierdzonych naruszeń
- przygotowywanie cyklicznych raportów na temat funkcjonowania SOM w SP ZOZ w Kolbuszowej

3. Kierownicy, Przełożeni są odpowiedzialni za monitorowanie i nadzór nad prawidłowym stosowaniem SOM w swoich Komórkach Organizacyjnych a także za wprowadzanie działań korygujących w razie stwierdzonych naruszeń w porozumieniu z Koordynatorem.

4. Każda osoba powinna zgłaszać incydenty naruszania SOM oraz propozycję zmian do SOM mające na celu ich doskonalenie. Powyższe zgłoszenia należy kierować do Koordynatora – co jest przez koordynatora odnotowywane i analizowane na posiedzeniu Komisji Etyki.

5. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów Koordynator przekazuje Dyrektorowi SP ZOZ.

6. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Dyrektor SP ZOZ mocą Zarządzenia.

6. ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM ALBO OPIEKUNOM PRAWNYM LUB FAKTYCZNYM ORAZ MAŁOLETNIM SOM

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym w szczególności dla personelu SP ZOZ, małoletnich i ich rodziców/opiekunów. SOM wraz załącznikami są dostępne zarówno na stronie internetowej SP ZOZ w Kolbuszowej, jak i stronie intranetowej SP ZOZ w Kolbuszowej, informacja o udostępnieniu wersji drukowanej SOM jest ogłoszona na tablicach ogłoszeń SP ZOZ w Kolbuszowej w szczególności w Przychodniach POZ i Specjalistycznych, Izbie Przyjęć, Laboratoriach, Pracowniach Diagnostycznych, w Szpitalu i innych Komórkach gdzie udzielane są świadczenia zdrowotne małoletnim Pacjentom, wersje drukowane SOM udostępnia się w szczególności w Izbie Przyjęć Szpitala i Rejestracjach Przychodni.

2. Standardy są udostępniane w wersji pełnej a także w wersji sformułowanej w sposób przystępny dla małoletnich.

3. Na ww. tablicach informacyjnych oprócz sposobu udostępniania SOM znajdują się informacje i dane kontaktowe do podstawowych lokalnych służb pomocowych i interwencyjnych w tym m.in. :

Komendy Policji w Kolbuszowej, ul. Plac Wolności 1, tel. 17 2275-310,

Prokuratury Rejonowej w Kolbuszowej, ul. Tyszkiewiczów 4, tel. 17 2271-614,

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej ul. Obrońców Pokoju 21 a tel. 17 2271 133

Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kolbuszowej, ul.

Obrońców Pokoju 21 a i ul. Ruczki 3, tel. 17 2271-133,

Gminnej Komisji ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Obrońców Pokoju 21 a, tel. 17 2271-333 wew. 348,

Sąd Rejonowy w Kolbuszowej III Wydział Rodzinny i Nieletnich ul. Tyszkiewiczów 4 tel. 17 2277200 wew. 240,

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Kolbuszowej ul. 11-go Listopada 10 tel. 17 2271 156

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, ul. 11-go Listopada 10, tel. 17 744-57-17, 17 744-57-59, oraz poza godzinami urzędowania telefon interwencyjny: 691 162 010,

Parafialny Zespół Caritas w Kolbuszowej, ul. Św. Brata Alberta 3, tel. 17 710-01-72,

Lokalnego Punktu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem, ul. Św. Brata Alberta 3 A, tel. 530 380 330

wraz z danymi kontaktowymi Koordynatora ds.Ochrony Małoletnich

(skrótowe zestawienie ww. instytucji z danymi kontaktowymi zamieszczanych na tablicy stanowi załącznik nr 9 do SOM)

Ze względu na specyfikę podmiotu nie określono: zasad korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet i procedur ochronny dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie - SP ZOZ w Kolbuszowej nie zapewnia pacjentom dostępu do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet; jeśli pacjent małoletni ma

swoje urządzenie elektroniczne z dostępem do prywatnej sieci internetowej, rodzic lub opiekun ponosi odpowiedzialność za treści do jakich dostęp ma ich dziecko/podopieczny.

Ze względu na specyfikę podmiotu i zakres prowadzonej działalności leczniczej (brak oddziału dziecięcego nie określono) Upublicznienie przez SP ZOZ wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna małoletniego.

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDY

SP ZOZ w Kolbuszowej zgłasza interwencję do odpowiednich organów – zgodnie z procedurą, a personel jest szczególnie wyczulony na ewentualną konieczność pomocy w razie podejrzewanego krzywdy dziecka. Po zgłoszeniu sprawy odpowiednim służbom, wskazuje się listę podmiotów do których może skierować się małoletni/rodzic/opiekun potrzebującego wsparcia dla siebie lub dziecka. (zał. Nr 9 do SOM) Dyrektor SP ZOZ w Kolbuszowej w porozumieniu z Komisją Etyki i Koordynatorem może zdecydować o udzieleniu innej, dalszej pomocy przez fachowy personel medyczny w tym psychologa, jeżeli będzie to niezbędne dla dobra dziecka.

Wówczas plan wsparcia małoletniego jest opracowywany z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji dziecka, w tym wieku, sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, rodzaju doznanej krzywdy w tym jej sprawcy w celu odpowiedniego doboru środków wsparcia. Plan wsparcia opracowywany jest w porozumieniu z niekrzywdzącymi rodzicami/ opiekunami małoletniego a w ich braku osobą bliską dziecka, w razie możliwości wskazaną przez dziecko.

10. ZASADY REKRUTACJI PERSONELU MAJĄCE NA CELU ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA MAŁOLETNIICH.

A. Podstawowe zasady rekrutacji personelu pracującego, mającego kontakt z małoletnimi, zostały określone z Zarządzeniu z dnia 14 lutego 2024r. Nr 7/ 2024. Osobą odpowiedzialną za bezpieczną rekrutację ww. personelu w tym obowiązek pozyskiwania danych i nadzór nad korzystaniem z konta użytkownika instytucjonalnego do uzyskiwania informacji z Rejestru Sprawców Przepięstw na tle Seksualnym z dostępem ograniczonym oraz nadzór nad przestrzeganiem przepisów związanych z obowiązkiem uzyskiwania i dokumentowania w odpowiedniej formie, składania do akt osobowych odpowiednich dokumentów z rejestrów karnych, informacji i oświadczeń szczegółowo określonych w Zarządzeniu z dnia 14 lutego 2024r. Nr 7/ 2024 jest Kierownik Dział Organizacyjno – Personalnego i Współpracy z NFZ. (wzór ww. oświadczenia składanego do akt osobowych stanowi załącznik nr 6 do SOP a lista stanowisk pracy podlegająca ww. zasadom rekrutacji stanowi załącznik nr 8 do SOP)

B. W przypadku uzyskania informacji o wszczęciu wobec pracownika o którym mowa w pkt 10 postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu, Dyrektor SP ZOZ w Kolbuszowej niezwłocznie odsuwa takiego pracownika od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.

11. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy stosuje się odpowiednio w stosunku do małoletnich przebywających na terenie SP ZOZ.
3. Standardy są publikowane na stronie internetowej i intranetowej SP ZOZ w Kolbuszowej – w wersji pełnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich oraz są dostępne w wersji papierowej na żądanie w każdej komórce organizacyjnej działalności podstawowej SP ZOZ w Kolbuszowej.

Załączniki do SOM:

1. KARTA INTERWENCJI

2. ZAWIADOMIENIE O PODEJRZENIU POPELNIENIA PRZESTĘPSTWA

3. ZAWIADOMIENIE DO Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w celu wszczęcia procedury Niebieskiej Karty – część A Niebieskiej Karty-

4. WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ DZIECKA

5. wzór oświadczenia o zapoznaniu z SOM i zobowiązanie do przestrzegania SOM

6. wzór oświadczenia o niekaralności

7. wzór rejestru interwencji

8. lista stanowisk których dotyczy rekrutacja wynikająca ze SOM

9. skrócone zestawienie instytucji pomocowych i interwencyjnych z danymi kontaktowymi – zamieszczone na tablicach informacyjnych